

Memorandum

Oplegnotitie bij Bijlage 4b — Voortgang Werkgroep Joint Fact Finding

Onderwerp	Voortgang en tussenresultaten Werkgroep Joint Fact Finding
Datum	11 juni 2026
Van	Werkgroep Joint Fact Finding
Aan	Taskforce Veenweide

Aanleiding en doel

De werkgroep Joint Fact Finding (JFF) levert de inhoudelijke basis voor de Taskforce vanuit een werkgroep waar vanuit de verschillende overheden beleidsmakers en hydrologen zijn aangesloten. Deze notitie geeft een overzicht van de voortgang en vraagt de Taskforce om een richting voor de verdere concretisering.

Stand van zaken

Gebiedsdifferentiatie

De werkgroep heeft alle peilvakken in Utrecht ingedeeld op vier gebiedsfactoren: mate van bodemdaling, grondwaterstroming (kwel/inzijing), maaiveldvariatie en huidige drooglegging. Dit leidt tot vier hoofdtypen: snelzakkende gebieden, droge gebieden, natte gebieden en diepe polders. De indeling is volledig voor HDSR en AGV; aansluiting van Rivierenland en Vallei & Veluwe volgt.

Technische analyse

Per gebiedstype is bekeken hoe scenario's doorwerken op gebieden en welke handelingsperspectieven dit geeft per hoofdtype, vanuit de kenmerken van het water- en bodemsysteem. Dit is een beleidsneutrale analyse — wat is er fysiek mogelijk en logisch. De vervolgstap — of en hoe dit ook wenselijk en uitvoerbaar is voor agrariërs en andere stakeholders — wordt daarna gemaakt.

Volgende stap: prioritering op basis van toetsingscriteria

De werkgroep stelt een redeneerlijn op voor de prioritering van gebieden, langs twee lijnen: urgentie (waar moet als eerste gestart worden?) en doelmatigheid (waar is de inzet het meest effectief?). Zeven toetsingscriteria worden hiervoor gebruikt, waaronder CO₂-reductie, remmen van bodemdaling, waterkwaliteit en verdienvermogen van agrariërs.

Een eerste richtinggevend beeld: het lijkt logisch om de snelst zakkende gebieden en de laagste delen van natte en scheve polders prioriteit te geven boven een brede inzet in veel polders met kleinere maatregelen (zie blz. 6–7 van de bijlage). Prioritering in tijd en in geld vallen daarmee grotendeels samen. Tegelijkertijd ligt er een strategische keuze: focussen we op gebieden met veel bodemdaling en potentieel ingrijpende transities (grote impact, hoge kosten per hectare), of kiezen we voor een brede inzet in veel polders met kleinere maatregelen (beperkte winst per plek, maar groot cumulatief effect).

Daarnaast is de werkgroep voornemens het doelbereik verder uit te werken: waar staan we nu en wat is met een gedifferentieerde aanpak haalbaar richting 2035 en op langere termijn? Tot slot wordt verkend hoe de analyse conform de methodiek kan worden uitgebreid voor en met waterschap Rivierenland en Vallei en Veluwe.

► Bespreekpunten

1. Stemt u in met verdere uitwerking van de gedifferentieerde aanpak en de prioritering volgens deze methodiek?
2. Welke richting geeft u mee voor de uitwerking van de prioritering en welke overwegingen zouden daarin doorslaggevend moeten zijn?